Nr 1519

av herr Gustafsson i Byske
om lokalisering till Skellefteå av viss statlig verksamhet.

I lokaliseringsdelegationens slutbetänkande (SOU 1972:55) föreslås omlokalisering av statlig verksamhet omfattande i runt tal 4 000 tjänster.

Bland lokaliseringsorterna återfinns i Norrland orterna Luleå, Umeå, Östersund, Sundsvall och Gävle. Huvudmotivet för valet av dessa orter torde vara att samtliga var föreslagna som primära centra.

Genom riksdagens beslut har dock ytterligare en ort i Norrland utpekats som primärt centrum, nämligen Skellefteå. Om delegationens förslag i huvudsak genomföres innebär detta att Skellefteå blir det enda primära centrum i skogslänen som inte får någon del av decentraliseringen av statlig verksamhet.

Organisationskommittén för högre teknisk utbildning och forskning i övre Norrland har sedan april 1970 utrett frågan om högre teknisk utbildning i Luleå samt i Skellefteå och Umeå. Utbildningen startade i Luleå hösten 1971. Beträffande utbildningsplaneringen för Skellefteå har kommittén i skrivelse den 13 oktober 1972 till universitetskanslersämbetet anfört att enligt direktiven till kommittén skall civilingenjörsutbildningen i Skellefteå repliera på andra planerade forsknings- och utvecklingsresurser. Sådana resurser synes dock, enligt kommitténs bedömning, inte finnas tillgängliga i dag eller vara planerade att byggas upp till en för ifrågavarande syften tillräcklig omfattning och kvalifikationsnivå. UKÄ har i sin tur överlämnat ärendet till Kungl. Maj:t.

Statsrådet Moberg gav den 23 november 1972 som svar på en av mig framställd fråga beskedet att organisationskommittén borde fortsätta sitt arbete och ej behövde några ytterligare direktiv. Kungl. Maj:t har därpå den 1 december givit kommittén fortsatt uppdrag med hänvisning till utbildningsdepartementets promemoria i ärendet.

I promemorian anförs bl. a.:

"Med utgångspunkt i vad som anförts i propositionen 1970:88 och i direktiven till organisationskommittén i denna fråga bör kommittén fortsätta sitt arbete. Kommittén bör därvid ingående inventera personella och materiella resurser i regionen som kan bidra till uppbyggnad av en civilingenjörsutbildning med sin senare del förlagd till Skellefteå. Bl. a. på grundval därav bör kommittén söka bedöma utvecklingsmöjligheterna för den statliga och privata verksamheten i regionen och vilka insatser i högre teknisk utbildning som en sådan utveckling kan tänkas möjliggöra."

Det är främst mot denna bakgrund som Skellefteå kommun nu anser att en särskild prövning av lämpliga lokaliseringsprojekt bör göras. Som kommunen redan framhöll i sitt yttrande till länsstyrelsen över lokaliseringsdelegationens slutbetänkande är den högre tekniska utbildningen,

tillsammans med andra industriella forsknings- och utvecklingsenheter, den största institutionella lokalisering som någonsin planerats i Skellefteå. För att möjliggöra en fortsatt god industriell tillväxt är det nödvändigt att dessa planer förverkligas. Samtidigt erhålles ett visserligen blygsamt men mycket betydelsefullt tillskott av kvalificerad administrativ sysselsättning.

De objekt i lokaliseringsdelegationens förslag som enligt min bedömning bäst torde ha förutsättningar att understödja civilingenjörsutbildningen i Skellefteå är de funktioner vid FOA som avser teknisk informationsbehandling m. m. En diskussion om förutsättningarna för lokalisering av enheter ur FOA till Skellefteå görs i bifogad promemoria.

Under hänvisning till att Skellefteå utsetts till primärt centrum och till den planerade tekniska högskoleenhetens behov av externa resurser bör en särskild prövning av möjligheterna att till Skellefteå lokalisera lämplig statlig verksamhet inom ramen för lokaliseringsdelegationens förslag ske. Därvid bör speciellt prövas förutsättningarna för en lokalisering av huvuddelen av de funktioner vid FOA som avser teknisk informationsbehandling (FOA–I).

Därest en prövning av lokaliseringsorten för FOA–I av tidsskäl ej kan ske eller en genomförd utredning mot förmodan visar sig bli negativ för Skellefteås del, bör frågan om utlokalisering av försvarets teletekniska laboratorium bli föremål för den särbehandling som FU-69 föreslagit.

Med stöd av det anförda hemställes

att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte anhålla att till Skellefteå lokaliseras lämplig statlig verksamhet i enlighet med vad som anföres i motionen.

Stockholm den 26 januari 1973

NILS-ERIC GUSTAFSSON (c)
i Byske

Bilaga

SKELLEFTEÅ KOMMUN PM

Stadskansliet 1972–12–21
Kanslichef Z Östlund, Bh

Ang. FOA 3 och däri ingående försvarets teletekniska laboratorium

Promemorian är grundad på förslag om decentralisering av statlig verksamhet (etapp 2), försvarsforskningsutredningens material samt överläggningar med kanslirådet Wahlström, sekreterare i försvarsforskningsutredningen och avdelningsdirektör Lundquist, chef för FOA 3. Kontakt har också tagits med generaldirektör Wåhlin vid försvarets materielverk.

Delegationen för lokalisering av statlig verksamhet har bl. a. föreslagit att de funktioner vid försvarets forskningsantalt (FOA) som avser teknisk informationsbehandling, spaning, samband etc. med 400 anställda omlokaliseras till Linköping (i huvudsak nuvarande FOA 3). Försvarsforskningsutredningen (FU-69) har lämnat närmare förslag om organisationen för och avgränsningen av de enheter som enligt lokaliseringsdelegationen bör omlokaliseras. Den föreslagna organisationsstrukturen i utlokaliseringsalternativet framgår av bilaga 1. Antalet tjänster för den till Linköping föreslagna omlokaliserade enheten, FOA-I, uppgår till ca 430. Härtill tillkommer försvarets teletekniska laboratorium (FTL), vars framtida lokalisering dock enligt FU-69 bör behandlas särskilt.

FOA framhåller i olika uttalanden att verket i första hand önskar en på en och samma ort sammanhållen organisation. FOA 3, som i huvudsak sysslar med elektronik, optik, akustik, infraröd teknik etc., har sin största kontaktyta i Stockholm. Vid en lokalisering till Linköping erhålles kontakt med Linköpings högskola. Vidare har riksdagen beslutat att försvarets materielverk skall förlägga viss provningsverksamhet till Linköping.

Vissa samband föreligger mellan de till Linköping (FOA-I) respektive Umeå (FOA-MB) föreslagna enheterna, bl. a. är Umeå-enhetens kunnande om bioteknologi/ergonomi (människa/maskinproblem) av gemensamt intresse.

Kontaktönskemålen prioriteras på följande sätt:

1 Kontakt med avnämare
2 Internkontakt med andra verksamhetsområden inom FOA
3 Kontakt med tekniska högskolor och extern forskning

Den skisserade inriktningen på den tekniska högskoleenheten i Skellefteå (finmekanik, tillämpad elektronik, mät- och kontrollteknik etc.) passar väl ihop med FOA 3:s verksamhet. Då det gäller mikrovågteknik samarbetar FOA 3 med KTH.

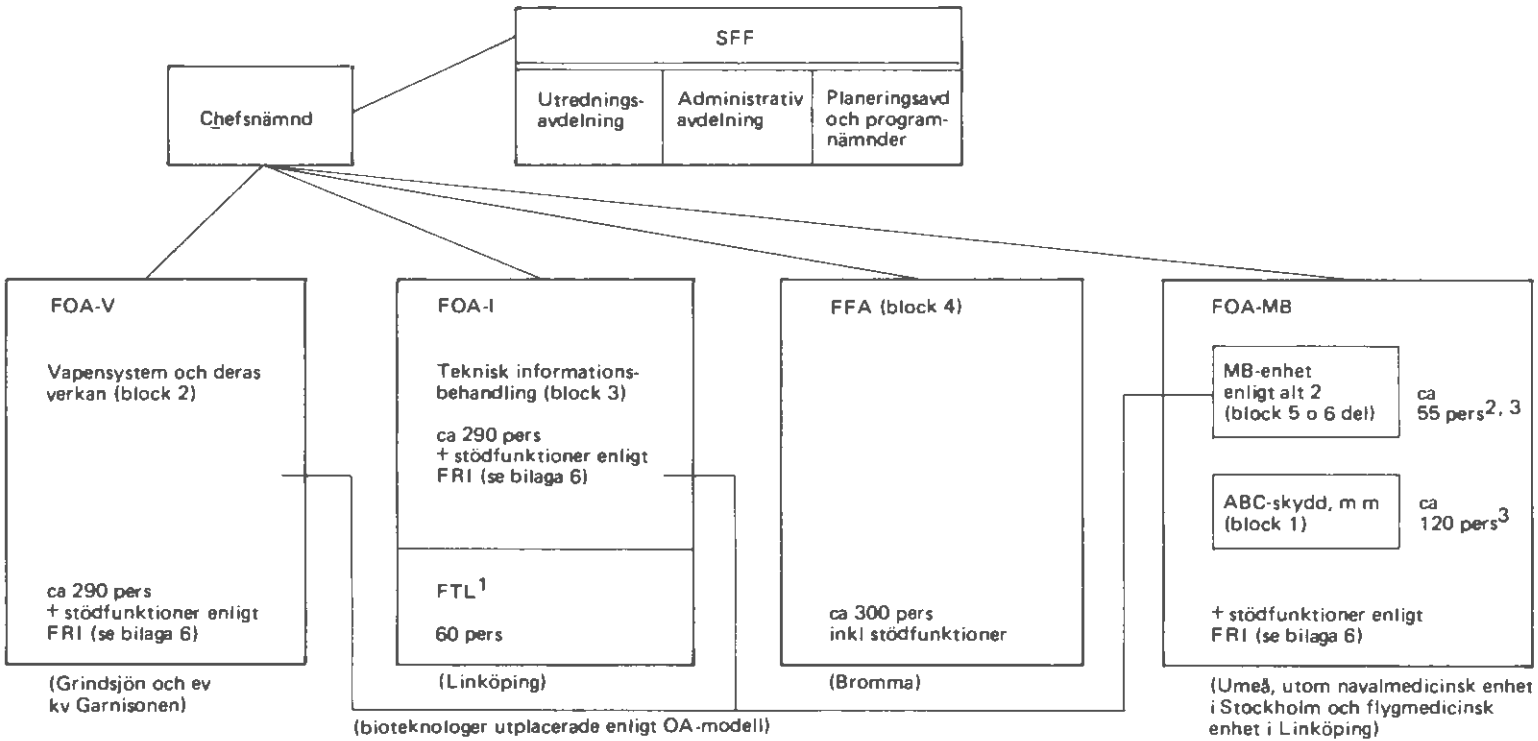
En avdelning av FOA 3, försvarets teletekniska laboratorium (FTL), är särskilt intressant. FU-69 föreslår en särskild utredning om FTL:s

organisation, verksamhet och framtida lokalisering. Bl. a. bör samordningsmöjligheterna med SEMKO undersökas. FTL har en årsbudget på 4 5 miljoner kronor, varav 600 000 kronor avser forskning på tillförlitlighetsområdet. I forskningshänseende tillkommer en volym på 400 000–500 000 kronor per år i uppdrag från olika beställare, bl. a. industrin. Huvuddelen av FTL:s budget, drygt 4 milj. kr. tillförs genom försvarets materielverk som är FTL:s stora uppdragsgivare. FTL kan i princip skiljas från FOA 3 och placeras på annan lämplig plats i landet – Skellefteå. FTL har en personal på 60–70 anställda, varav för närvarande fem har civilingenjörsexamen. Härtill tillkommer ett tiotal forskare med akademisk examen (fil. lic., fil. kand. och fil. mag.) och ett 25-tal med lägre ingenjörsutbildning.

Under hänvisning till det ovan anförda föreslås att de funktioner vid FOA som avser teknisk informationsbehandling (FOA-I) i sin helhet lokaliseras till Skellefteå. Särskilt goda förutsättningar erhålles därvid för kontakt dels med den tänkta enheten i Umeå och dels med forsknings-, utbildnings- och utvecklingsenheter i Skellefteå samt med den i regionen välutvecklade industrin. En sådan lokalisering skulle helt tillgodose behovet av externa resurser för den högre tekniska utbildningsenheten i Skellefteå.

Alternativt föreslås, därest ovannämnda framställning inte kan tillgodoses, att utredning göres om förutsättningarna att lokalisera delar av nuvarande FOA 3 till Skellefteå. Därvid bör särskild uppmärksamhet ägnas försvarets teletekniska laboratorium (FTL), vars verksamhet i hög grad anknyter till de teknikområden som NoTH-kommittén planerar förlagda till Skellefteå. En betydande del av de externa forsknings- och utvecklingsresurser, som NoTH-kommittén önskar som stöd för en högskoleenhet i Skellefteå, skulle kunna tillföras genom FTL. Ur sistnämnda synpunkt är det av synnerlig vikt att FTL:s lokalisering inte avgöres utan att den särskilda utredning, som FU-69 föreslagit, verkställes. En sådan utredning bör utföras i nära samarbete med NoTH-kommittén.

Zolo Östlund

1 FTL:s framtida lokalisering bör behandlas särskilt

2 personal stationerad i Umeå

3 exkl bestående personaldubbleringar nödvändiggjorda av utlokaliseringen (se kapitel 5)

Figur 4.5 Organisationsalternativ 3 a (utlokalisering)